

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Проректор з навчально-методичної роботи

Карина ВЕМАШКАЛО

Соціальна психологія

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань
Спеціальність
Освітній рівень
Освітня програма

23 Соціальна робота
232 Соціальне забезпечення
перший (бакалаврський) рівень
Управління соціальною сферою

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

Обов'язкова
українська

Завідувач кафедри
соціальної економіки

Галина НАЗАРОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри соціальної економіки
Протокол № 2 від 07.09.2021 р.

Розробники:

Білоконенко Ганна Володимирівна, к.е.н., доц. кафедри соціальної економіки.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Соціальна психологія – це наука про соціальну поведінку особистості і груп, феномени і закономірності соціальної (міжособистісної і міжгрупової) взаємодії, яка вивчає різноманіття соціально-психологічних явищ у вигляді: соціально-психологічних фактів, соціально-психологічних закономірностей, і соціально-психологічних механізмів.

Соціальна психологія вивчає закономірності поведінки, діяльності й спілкування людей, обумовлені їхнім включенням у соціальні групи, а також психологічні характеристики самих цих груп. Соціальна психологія – це наука про те: як люди думають, відчують, поведуться залежно від реальної передбачуваної або уявної присутності інших людей; як соціальний світ впливає на людей, на їх думки і почуття по відношенню до навколишнього світу; думки, почуття і дії по відношенню до інших людей; думки і почуття по відношенню до себе; цінності, установки і вірування. Курс передбачає послідовний аналіз соціальної поведінки особистості на різних рівнях міжособистісної і міжгрупової взаємодії: соціальні установки, міжособистісне спілкування, соціалізацію, малі соціальні групи, великі соціальні групи, міжгрупові відносини тощо.

Навчальна дисципліна "Соціальна психологія" буде особливо корисна студентам спеціальності 232 "Соціальне забезпечення", майбутня діяльність яких пов'язана із управлінням соціальною сферою, оскільки надання соціальних послуг та допомоги різним категоріям громадян потребує адекватного соціально-психологічного забезпечення професійної діяльності.

Мета навчальної дисципліни: формування системи соціально-психологічних знань про соціальну поведінку особистості і груп, феномени і закономірності соціальної (міжособистісної і міжгрупової) взаємодії, формування навичок діагностичної, дослідницької та практичної роботи для застосування у майбутній професійної діяльності і повсякденному житті.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	2
Семестр	4
Кількість кредитів ECTS	4
Форма підсумкового контролю	Залік

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Психологія	Етика та культура ділового спілкування
Соціологія	Комплексний тренінг «Управління соціальною сферою»
Демографія	
Людський розвиток	
Соціальна статистика	

Компетентності та результати навчання за дисципліною ОК23

Компетентності	Результати навчання
<p>ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності</p> <p>ЗК12. Здатність працювати в команді</p> <p>ЗК16. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо</p> <p>СК13. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів у професійній діяльності</p>	<p>РН 21. Визначати психологічні особливості при роботі з різними верствами населення</p>
<p>ЗК15. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків</p>	<p>РН 2. Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення.</p> <p>РН 4. Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення.</p> <p>РН 5. Використовувати механізми призначення фінансової соціальної допомоги, пенсій.</p> <p>РН 6. Застосовувати базові знання про основи економічної допомоги об'єктам соціального захисту.</p> <p>РН 7. Використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення.</p> <p>РН 8. Застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту, базові знання з юриспруденції та законодавства України в галузі соціального забезпечення.</p> <p>РН 9. Виявляти готовність до взаємодії з колегами по роботі, приймати управлінські рішення в організації роботи виконавців.</p> <p>РН 10. Визначати умови соціально-економічної підтримки різних категорій населення.</p> <p>РН 11. Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення.</p> <p>РН 13. Аналізувати та оцінювати рівень матеріально-економічного захисту різних категорій населення.</p> <p>РН 14. Визначати зміст співпраці з організаціями та установами з метою залучення їх до соціального захисту населення.</p> <p>РН. 15. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та</p>

	<p>підвищення соціальної безпеки.</p> <p>РН 17. Пояснювати актуальні процеси у соціальній сфері та соціальному забезпеченні.</p> <p>РН 18. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги</p>
<p>ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності</p>	<p>РН 11. Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення</p>

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теорія і практика соціальної психології особистості і спілкування

Тема 1. Вступ до соціальної психології

1. Сутність, предмет, завдання та структура соціальної психології. Загальне поняття про соціальну психологію. Об'єкт, предмет і основні проблеми соціальної психології. Соціально-психологічні явища. Категорії соціальної психології. Функції соціальної психології. Структура сучасної соціальної психології. Галузі соціальної психології.

2. Становлення та історія розвитку соціальної психології як науки. Соціальні та теоретичні передумови виділення соціальної психології в самостійну науку. Перші спроби створення соціально-психологічних теорій: "Психологія народів" М. Лацаруса і Г. Штейнтала і специфічний підхід В. Вундта; "Психологія мас" (Г. Тард, С. Сигеле і Г. Лебон); "Теорія інстинктів соціальної поведінки" В. МакДуголла. Розвиток соціальної психології в ХХ столітті. Сучасні психологічні напрямки і соціальна психологія. Механізми соціального навчання в необіхевіоризмі. Психоаналітичний підхід до аналізу соціальних явищ. Інтеракціоністський підхід до вивчення соціально-психологічних явищ. Роль когнітивізму в розвитку соціальної психології. Теорія діяльності і її застосування в соціальній психології. Види наукових парадигм у соціальній психології. Парадигма пояснення (США). Парадигма розуміння (Європа). Парадигма перетворення (СРСР). Парадигма змін

Тема 2. Прикладна і практична соціальна психологія.

1. Загальна характеристика прикладної соціальної психології. Специфіка видів соціально-психологічної діяльності. Основні напрямки прикладної і практичної соціальної психології.

2. Основні сфери застосування прикладної соціальної психології. Кращі практики використання соціальної психології в контексті реальних потреб суспільства і особистості; сфери застосування екстремальної прикладної психології.

3. Соціально-психологічна діагностика, особливості застосування у прикладній соціальній психології. Соціально психологічні дослідження: специфіка, основні методи і процедури збору даних, обробки даних, інтерпретації результатів. Програма соціально-

психологічного дослідження. Основні методи соціально-психологічної діагностики (спостереження, метод опитування, фокус-група, метод соціометричного дослідження міжособистісних відносин в групі, експеримент у соціальній психології, тестування, метод контент-аналізу, прийоми та методи дослідження соціально-психологічного клімату, метод експертної оцінки), методи діагностики масових соціально-психологічних явищ: стратифікації, якості й способу життя і вивчення суспільної думки та настроїв.

4. *Основні сфери соціально-психологічної практики.* Соціально-психологічне консультування, соціально-психологічний тренінг, активні соціально-психологічні методи.

Тема 3. Соціальна психологія особистості.

1. *Соціально-психологічна природа особистості.* Особливості взаємозв'язку особистості і суспільства. Соціально-психологічні орієнтири дослідження особистості. Елементи соціально-психологічної основи особистості. Особистість як функціональна (рольова) характеристика людини. Індивідуальність і соціально-психологічна компетентність особистості.

2. *Соціально-психологічні характеристики особистості.* Соціально-перцептивні здібності особистості. Соціально-психологічна компетентність особистості. Соціальний інтелект.

3. *Соціалізації особистості в соціальній психології.* Специфіка соціально-психологічного підходу до соціалізації особистості. Соціалізація як інкультурація. Соціалізація як інтерналізація. Соціалізація як адаптація. Соціалізація як конструювання соціальності. Соціалізація, ресоціалізація, десоціалізація. Основні теоретичні підходи до аналізу соціалізації. Біогенетичні теорії. Психоаналітичні теорії. Соціогенетичні теорії. Теорія соціального навчання. Когнітивні теорії. Теорії інтеракціонізму. Теорія соціалізації Боббі Харро.

4. *Соціальна регуляція поведінки особистості.* Основні феномени соціального впливу. Основні феномени групового впливу. Основні напрямки соціальної регуляції (трансляція культури, соціальних норм і соціальних ролей) і форми прояву активності особистості в соціальному процесі (пізнання соціального світу, соціальна поведінка і самовизначення). Формування норм і цінностей як результат соціалізації. Просоціальні і асоціальні форми поведінки особистості.

5. *Соціальна установка і ціннісні орієнтації особистості.* Поняття соціальної установки. Функції та структура установок. Взаємозв'язок установок і поведінки. Парадокс Лап'єра. Види соціальних установок. Формування та зміни соціальних установок. Вплив поведінки на атитюди. Теорія самопрезентації. Теорія когнітивного дисонансу. Теорія самосприйняття. Засвоєння соціальних норм і формування персональної системи цінностей як один з результатів процесу соціалізації. Особливості ціннісних орієнтацій на різних етапах соціалізації. Теорії та підходи до ієрархічної структури цінностей особистості (М.Рокіч, Ш.Шварц, В. Білські).

Тема 4. Соціально-психологічні аспекти спілкування і міжособистісних відносин

1. *Міжособистісна взаємодія в структурі спільної діяльності і спілкування.* Сутність міжособистісних відносин як соціально-психологічного явища. Взаємодія як організація спільної діяльності. Спілкування в системі міжособистісних відносин і взаємодії людей. Структура, зміст і форми спілкування. Основні функції і сторони процесу спілкування.

2. *Комунікативні, інтерактивні та перцептивні аспекти спілкування.* Спілкування як

обмін інформацією (специфіка комунікацій між людьми. Комунікативні бар'єри. Модель комунікативного процесу Г. Лассуела. Складові і засоби вербальної і невербальної комунікації. Міжособистісна дистанція). Спілкування як обмін діями (Психологічний зміст взаємного обміну діями. Різні способи опису структури взаємодії. Ступені розвитку взаємодії (теорія дії Я. Щепанський). Теорії міжособистісної взаємодії (Дж. Хоманс, Е. Гофман, Г. Блумер). Транзактний аналіз Е. Берна. Механізми конфліктної взаємодії по Е. Берну. Спілкування як сприйняття людьми один одного (поняття соціального пізнання. Механізми ідентифікації та рефлексії. Атрибутивні процеси. Теорія атрибуції Ф. Хайдера. Теорія каузальної атрибуції Г. Келлі. Ефекти сприйняття (ореолу, новизни, проєкції). Процес виробництва соціальної інформації: стереотипи, категоризація, забобони).

3. *Деформація соціальних відносин і спілкування.* Сутність і види деформації соціальних б відносин і спілкування. Специфіка спілкування осіб, які мешкають в закритих установах.

4. *Психологія міжособистісного впливу.* Зміст психологічного впливу. Об'єкт, предмет, суб'єкт психологічного впливу. Процес міжособистісного впливу. Стратегії і тактики міжособистісного впливу. Основні методи і форми психологічного впливу.

5. *Міжособистісний конфлікт, способи його розв'язання.* Соціально-психологічна характеристика міжособистісних конфліктів. Структура і динаміка міжособистісних конфліктів. Способи розв'язання, напрями профілактики міжособистісних конфліктів.

Змістовий модуль 2. Соціальна психологія груп і міжгрупових відносин

Тема 5. Соціальна психологія малих груп

1. *Соціально-психологічний підхід до групи.* Група як об'єкт і предмет соціальної психології. Поняття і типологія груп в соціальній психології. Розуміння психіки соціальної групи. Підходи до класифікації групових психічних феноменів. Характеристика психічних процесів групоутворення. Соціально-психологічні феномени, що характеризують особливості поведінки і діяльності, реагування на соціальні обставини членів груп. Соціально-психологічний статус, ролі, позиція особистості. Соціально-психологічна характеристика соціальної групи.

2. *Малі групи в соціальній психології.* Соціальні й психологічні чинники утворення малої групи. Ознаки і види малих соціальних груп. Підходи до вивчення малих соціальних груп.

3. *Психологія розвитку малих груп та групова динаміка.* Одномірні моделі розвитку малої групи. Двомірні моделі розвитку малої групи. Моделі колективоутворення.

4. *Психологія конформізму в малих групах.* Групові норми та цінності, соціальні санкції групи, конформна поведінка, групова меншість, референтна група, нормативна функція референтної групи, порівняльна функція референтної групи, модель одностороннього впливу групи на індивіда, інтеракціоністська модель групового впливу.

5. *Психологія групового прийняття рішень.* Групова згуртованість. Ціннісно-орієнтаційна єдність. Кооперація. Конкуренція. Групова атмосфера. Групове рішення. Групове завдання. Групове обговорення. Групова дискусія. Ефект групової поляризації. Ефект "зрушення до ризику", ефект "групового духу".

6. *Психологія лідерства в групі.* Поняття, функції лідерства та керівництва. Теоретичні підходи вивчення лідерства і керівництва: структурний підхід, поведінковий підхід, ситуаційний підхід.

7. *Міжособистісні стосунки в малій групі*. Міжособистісне сприймання. Міжособистісна сумісність. Міжособистісний конфлікт.

Тема 6. Соціальна психологія великих груп

1. *Соціальна психологія великих груп*. Характеристика і ознаки великих соціальних груп. Структура великих соціальних груп. Особливості дослідження психології великих соціальних груп.

2. *Психологія соціальних класів*. Марксистський підхід. Градаційний підхід. Структура соціальної психології класів: свідомість класу, класові потреби, інтереси класу, цінності класу, норми поведінки, класові почуття, класовий характер, спосіб життя класу.

3. *Психологія етнічних груп*. Ознаки етносу. Історичні типи етносу. Психологія етнічної спільності (нації). Структура соціальної психології етнічних груп: національна самосвідомість, національний характер, національна свідомість, національні інтереси й орієнтації, національні почуття й настрої, національні традиції й звички, темперамент і здатності.

4. *Психологія стихійних груп і масових рухів*. Поняття й види колективної поведінки: поведінка юрби, поведінка мас. Основні підходи до вивчення поведінки юрби: теорія зараження (Г. Лебон), теорія конвергенції (Ф. Олпорт), теорія виникнення норм або теорія емерджентних норм (Р. Тернер), теорія цінності, що приростає (Н. Смелзер). Форми масової поведінки. Паніка як форма масової поведінки. Механізм розвитку паніки. Чутки як соціально-психологічний феномен. Мода як форма масової поведінки. Психологічні механізми поширення моди: наслідування (Г. Лебон), прагнення до власного звеличення (З. Фрейд), здобуття соціальної опори (Г. Зіммель). Соціальні рухи. Форми організованого протесту.

Тема 7. Соціальна психологія міжгрупових відносин

1. *Психологія міжгрупових відносин*. Міжгрупові відносини: поняття та теоретичні підходи. Соціально-психологічний і соціологічний аспекти вивчення міжгрупових відносин. Форми і особливості міжгрупових відносин.

2. *Емпіричні дослідження міжгрупових відносин*. Інтеракціоністський підхід (експеримент М. Шерифа). Когнітивний підхід (експеримент А. Тешфела, В. Дуаза). Психологія міжгрупового сприйняття (експеримент В.С. Агєєва).

3. *Процеси міжгрупової диференціації та інтеграції*. Механізми і ефекти міжгрупового сприйняття. Соціальні стереотипи, упередження та дискримінація в міжгрупових відносинах: сутність, форми, умови виникнення та подолання цих феноменів. Міжгрупові відносини в різних сферах соціальної активності.

Перелік практичних та семінарських занять, а також запитань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Методи навчання та викладання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як репродуктивних, так продуктивних методів навчання, серед яких: лекції проблемного характеру (тема 3, тема 4), міні-лекції (тема 3), робота в малих групах (тема 5), семінари (тема 5, тема 6), дискусії (тема 1), презентації (тема 5, тема 6),

самостійна творча робота (тема 4), розв'язування ситуаційних завдань (тема 2, тема 3, тема 4, тема 5, тема 7).

Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни «Соціальна психологія» здійснюється за накопичувальною (100-бальною) системою оцінювання.

Оцінювання здійснюється за такими видами контролю:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати залік – 60 балів). З них:

практичні заняття: 92 бали;

самостійна робота: 8 балів;

підсумковий/семестровий контроль, що здійснюється у формі заліку. Залік виставляється як загальна сума балів, набраних за результатами поточного контролю.

Поточний контроль включає оцінювання роботи студентів під час:

практичних та семінарських занять:

виконання студентом практичних завдань, участі студентів в обговореннях, дискусіях. Кожне практичне завдання оцінюється відповідно до робочого плану (технологічної карти) від 3 до 7 балів, залежно від складності завдання. Максимальна оцінка ставиться за наявності обґрунтованих висновків та своєчасної здачі завдання. Загальна кількість балів 51.

презентація, що має бути виконана в середовищі PowerPoint. Максимальна оцінка ставиться за умови наявності не менше, ніж 15 слайдів, які у повній мірі розкривають зміст її теми, та виступу студента з презентацією у групі. Максимальна оцінка за презентацію – 9 балів.

експрес-опитування, максимальна оцінка за яке складає 5 балів. Опитування виконується в ПНС і включає 10 запитань, правильна відповідь на кожне з яких оцінюється в 0,5 балів. Протягом семестру проводиться 2 експрес-опитування, загальна кількість балів – 10;

поточна контрольна робота, максимально оцінюється у 11 балів. Вона виконується в ПНС і містить питання різного рівня складності відповідно до тем змістового модуля. Загальна кількість балів 22;

самостійної роботи:

виконання есе. Студенти мають продемонструвати вміння використовувати соціально-психологічний підхід до аналізу поведінки особистості в процесі її соціалізації/ресоціалізації/десоціалізації, в процесі спілкування та міжособистісної взаємодії, робити обґрунтовані висновки. Максимальна оцінка за есе – 8 балів.

Підсумковий контроль:

Формою підсумкового контролю є залік. Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60 (мінімально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру).

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та

заноситься у залікову «Відомість обліку успішності» навчальної дисципліни.

Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, наведено в таблиці «Шкала оцінювання: національна та ЄКТС».

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мак бал
Тема 1. Вступ до соціальної психології	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 1	Лекція за питаннями: 1. Сутність, предмет, завдання та структура соціальної психології. 2. Становлення та історія розвитку соціальної психології як науки	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Дискусія "Місце соціальної психології в науковому просторі", візуалізація основних понять	Активна участь у дискусії	3
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу: 1. Структура сучасної соціальної психології. 2. Функції та завдання соціальної психології. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою.	Перевірка готовності до заняття	
Тема 2. Прикладна і практична соціальна психологія	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 2	Лекція за питаннями: 1. Загальна характеристика прикладної соціальної психології. 2. Основні сфери застосування прикладної соціальної психології.	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття "Соціально-психологічні практики"	Активна участь у виконанні практичних завдань	5
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу: 1. Методи і процедури збору даних, обробки даних, інтерпретації результатів. 2. Програма соціально-психологічного дослідження. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою. Виконання домашніх завдань	Перевірка готовності до заняття	

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мак бал
Тема 2. Прикладна і практична соціальна психологія	Аудиторна робота			
	Лекція 3	Лекція за питаннями: 1 Соціально-психологічна діагностика, особливості застосування у прикладній соціальній психології. 2. Основні сфери соціально-психологічної практики	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття "Діагностування соціально-психологічних явищ із застосуванням контент-аналітичних процедур і тестів"	Активна участь у виконанні практичних завдань	5
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу: 1. Основні методи соціально-психологічної діагностики. 2. Методи діагностики масових соціально-психологічних явищ. 3. Види соціально-психологічного тренінгу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою. Виконання домашніх завдань	Перевірка готовності до заняття	
Тема 3. Соціальна психологія особистості	Аудиторна робота			
	Лекція 4	Лекція за питаннями: 1. Проблема особистості в соціальній психології. 2. Соціалізації особистості в соціальній психології. Міні-лекція "Грані соціалізації"	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне завдання "Соціально-психологічна діагностика особистості (вправи і проєктивні методики)"	Активна участь у виконанні практичних завдань	6
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу: 1. Соціально-психологічна структура особистості. 2. Соціально-психологічна компетентність особистості. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою	Перевірка готовності до заняття	
	Аудиторна робота			
	Лекція 5	Лекція за питаннями: 1. Соціальна регуляція поведінки особистості. 2. Соціальна установка і ціннісні орієнтації особистості. Проблемна лекція «Просоціальні та асоціальні форми поведінки особистості»	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття "Дослідження просоціальної поведінки працівників соціономічних професій засобами соціально-психологічної діагностики".	Активна участь у виконанні практичних завдань	5
Самостійна робота				
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу: 1. Формування та зміни соціальних установок. 2. Особливості ціннісних орієнтацій на різних етапах соціалізації. 3. Підходи до структури цінностей особистості. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою	Перевірка готовності до заняття		

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мак бал
Тема 4. Соціально-психологічні аспекти спілкування і міжособистісних відносин	Аудиторна робота			
	Лекція 6	Лекція за питаннями: 1. Спілкування як соціально-психологічний феномен. 2. Комунікативні, інтерактивні та перцептивні аспекти спілкування. 3. Деформація соціальних відносин і спілкування. Проблемна лекція «Атракція як прояв міжособистісних відносин»	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття «Дослідження особливостей особистості, що проявляються в соціальному середовищі і в соціальних стосунках» за допомогою проєктивних і тестових методик.	Активна участь у виконанні практичних завдань	7
		Експрес-опитування	Експрес-опитування	5
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу: 1. Структура спілкування. 2. Функції, ефекти і закономірності соціальної перцепції. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою. Виконання практичного завдання.	Перевірка готовності до заняття		
Тема 4. Соціально-психологічні аспекти спілкування і міжособистісних відносин	Аудиторна робота			
	Лекція 7	Лекція за питаннями: 1. Психологія міжособистісного впливу. 2. Міжособистісний конфлікт, способи його розв'язання. Проблемна лекція «Медіація як конструктивна форма розв'язання міжособистісного конфлікту»	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття «Практики вирішення міжособистісних конфліктів в організаціях». Контрольна робота	Активна участь у виконанні практичних завдань	3
			Перевірка контрольної роботи	11
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу: 1. Стратегії і тактики міжособистісного впливу. 2. Соціально-психологічні причини міжособистісних конфліктів. 3. Напрями профілактики міжособистісних конфліктів	Перевірка готовності до заняття		
	Виконання есе з соціальної психології особистості, спілкування й міжособистісної взаємодії	Перевірка есе	8	

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мак бал
Тема 5. Соціальна психологія малих груп	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 8	Лекція за питаннями: 1. Соціально-психологічний підхід до групи. 2. Малі групи в соціальній психології. 3. Психологія розвитку малих груп та групова динаміка.	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття «Розвиток групової динаміки малих груп засобами соціально-психологічного тренінгу»	Активна участь у виконанні практичних завдань	5
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу: 1. Соціально-психологічна характеристика соціальної групи. 2. Комунікативна та рольова структура малої групи. 3. Механізми утворення малих груп. 4. Моделі розвитку малих груп. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою	Перевірка готовності до заняття	
	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 9	Лекція за питаннями: 1. Психологія конформізму в малих групах. 2. Психологія групового прийняття рішень. 3. Психологія лідерства в групі. 4. Міжособистісні стосунки в малій групі.	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття "Соціально-психологічна діагностика малої групи. Обґрунтування психокорекційних заходів"	Активна участь у виконанні практичних завдань	5
		Семінарське заняття з презентацією на тему "Соціально-психологічні феномени поведінки особистості в малих групах"	Активна участь у семінарському занятті	1
			Презентація	3
<i>Самостійна робота</i>				
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу: 1. Нормативна і порівняльна функція референтної групи. 2. Функції лідерства та керівництва. 3. Підходи до вивчення лідерства і керівництва. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою	Перевірка готовності до заняття		
Тема 6. Соціальна психологія великих груп	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 10	Лекція за питаннями: 1. Психологія великих соціальних груп. 2. Психологія соціальних класів	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття "Соціально-психологічна діагностика великих соціальних груп"	Виконання практичних завдань	4
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу: 1. Динамічні і статичні елементи в психології великих соціальних груп. 2. Підходи до класоутворення. 3. Структура соціально-класових відмінностей і психологічні характеристики представників різних класів Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою	Перевірка готовності до заняття		

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мак бал
Тема 6. Соціальна психологія великих груп	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 11	Лекція за питаннями: 1. Психологія етнічних груп. 2. Психологія стихійних груп і масових рухів	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Семінарське заняття з презентацією на тему «Соціально-психологічні феномени поведінки особистості в великих групах»	Активна участь у семінарському занятті	2
		Експрес-опитування	Презентація	3
			Експрес-опитування	5
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу: 1. Психологічна характеристика етносу. Етнічна спільність та її різновиди. Соціально-психологічна сутність нації. 2. Статичні і динамічні характеристики етносу. 3. Особливості і характеристики стихійних груп. 4. Способи впливу в стихійних групах. 5. Механізми стихійної масової поведінки. 6. Масові рухи: основні психологічні характеристики і джерела виникнення. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою	Перевірка готовності до заняття		
Тема 7. Соціальна психологія міжгрупових відносин	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 12	Лекція за питаннями: 1. Психологія міжгрупових відносин. 2. Емпіричні дослідження міжгрупових відносин. 3. Процеси міжгрупової диференціації та інтеграції	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття "Ефективні способи подолання проявів етнічних, вікових, гендерних стереотипів, упереджень і дискримінації в сучасному суспільстві". Контрольна робота	Активна участь у виконанні практичних завдань	3
			Перевірка контрольної роботи	11
<i>Самостійна робота</i>				
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу: 1. Соціальні стереотипи, упередження та дискримінація в міжгрупових відносинах. 2. Міжгрупові відносини в різних сферах соціальної активності Пошук, підбір та огляд літературних джерел за тематикою навчальної дисципліни Виконання домашніх завдань	Перевірка готовності до заняття		

Рекомендована література

Основна

1. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: у 2-х кн.: підруч. для вищ. навч. закл. Кн. І: Соціальна психологія особистості і спілкування. Київ : Либідь, 2019. – 448 с. 24. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: у 2-х кн.: підруч. для вищ. навч. закл. / Л.Е. Орбан-Лембрик. - Кн. 2: Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія. – Київ : Либідь, 2020. – 448 с.
2. Москаленко В.В. Соціальна психологія: Підручник. [2-е вид., випр. та доп.] / В.В.Москаленко – Київ : Центр учбової літератури, 2018. – 688 с.
3. Слюсаревський М. М. Соціальна психологія: навч. посібник / М. М. Слюсаревський, Н. В. Хазратова. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. – 352 с.
4. Соціальна психологія : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра / Н. Ю. Воляннюк, Г. В. Ложкін, О. В. Винославська, І. О. Блохіна, М. О. Кононець, О. В. Москаленко, О. І. Боковець, Б. В. Андрійцев ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 254 с.
5. Шахова О.Г. Соціальна психологія особистості: Навчальний посібник / О.Г. Шахова. – Харків : «Контраст», 2019. – 116 с.

Додаткова

6. Основи соціальної психології : підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностай, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова та ін. ; за ред. М. М. Слюсаревського. – Київ : Талком, 2018. – 580 с.
7. Татенко В. Соціальна психологія впливу : монографія / В. Татенко. – Київ : Міленіум, 2018. – 216 с
8. Єлігулашвілі М. Організація навчання з питань дискримінації. Практичний посібник / М. Єлігулашвілі, І. Федорович, С. Пономарьов. – Київ, 2015 – 136 с.
9. Тищенко Ю. Управління різноманіттям : робочий зошит / Ю. Тищенко, О. Івасів, С. Дубина; за заг. ред. Ю. Тищенко. — Київ, 2021. — 80 с.
10. Applications of Social Psychology: How Social Psychology Can Contribute to the Solution of Real-World Problems / edited by J.P. Forgas, W.D. Crano, K.Fiedler. – 1st ed. – New York : Routledge, 2020. – 380 p.
11. Applied Social Psychology: Understanding and Managing Social Issues / Eds. L.Steg, K. Keizer, A. Buunk, T. Rothengatter. – 2nd ed. – New York : Cambridge University Press, 2017. – 410 p.
12. Myers D. Social Psychology / D.G. Myers, J.M. Twenge. – 13th ed. – McGraw-Hill, 2019. – 656 p.
13. Nadler A. Social psychology of helping relations: Solidarity and hierarchy. / A. Nadler. – Wiley Blackwell, 2020. – 464 p.

Інформаційні ресурси

14. Інститут соціальної та політичної психології. Національна академія педагогічних наук України. – Режим доступу : <http://ispp.org.ua/>
15. European Association of Social Psychology. – Режим доступу : <https://www.easp.eu/>
16. Соціальна психологія. Сайт ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця. – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=8293>